

Nova programació expositiva

Maria Espeus
— *Una mirada*

Diàlegs amb la col·lecció

Màrius Brossa
— *Mar i Mar*

L'artista del fons

Pilar Aymerich i Manel
Armengol
— *Dues mirades a una*
mateixa escena

Del 22 de juny
al 17 de novembre de 2019

FUNDACIÓ
VILA CASAS

PALAU
SOLTERRA
TORROELLA

La mostra *Una mirada* de **Maria Espeus** (Boras, Suècia, 1949), comissariada per Glòria Bosch, esdevé un reconeixement a una de les artistes del fons de la col·lecció Fundació Vila Casas amb una llarga i reconeguda trajectòria. Fotògrafa als Jocs Olímpics de Barcelona del 1992, ha retratat a nombroses personalitats del món de la cultura i la política, i ha combinat les tasques de fotoperiodista amb la seva faceta de fotògrafa creativa.

Paral·lelament, la nova edició del cicle *Diàlegs amb la col·lecció* recull un exercici de recerca d'afinitats entre l'obra fotogràfica de **Màrius Brossa** (Barcelona, 1950) i l'artista del fons de la col·lecció Fundació Vila Casas, **Margarita Andreu** (Cercs, 1953-Barcelona, 2013).

Finalment, **Pilar Aymerich** (Barcelona, 1943) i **Manel Armengol** (Barcelona, 1949) són els protagonistes del cicle expositiu *L'artista del fons* amb una proposta de complicitat fotogràfica on els dos creadors capturen fotogràficament una escena semblant durant la manifestació per la despenalització de l'adulteri l'any 1976, immortalitzant el lema "Jo també sóc adúltera".

...

La inauguració de les mostres serà el dissabte 22 de juny a les 19.30 h al Museu Palau Solterra.

Maria Espeus

— *Una mirada*

La mostra *Una mirada* de **Maria Espeus** (Boras, Suècia, 1949), comissariada per Glòria Bosch, esdevé un reconeixement a una de les artistes del fons de la col·lecció Fundació Vila Casas amb una llarga i reconeguda trajectòria. Fotògrafa als Jocs Olímpics de Barcelona del 1992, ha retratat nombroses personalitats del món de la cultura i la política, i ha combinat les tasques de fotoperiodista amb la seva faceta de fotògrafa creativa.

L'exposició que presentem al Museu Palau Solterra presenta una selecció de fotografies d'algunes de les sèries més representatives de la fotògrafa guanyadora del **Premi Nacional de Cultura 2017**. Aquest guardó se li va atorgar per la seva contribució a la fotografia i al cinema publicitaris des del 1977, any en què es va instal·lar a Barcelona.

Les seves fotografies per als àmbits de la moda, el retrat i els anuncis de productes han estat valorades per les agències i institucions més rellevants. Ha renovat la visió de la fotografia i els espots publicitaris comercials, i ha impulsat projectes fotogràfics centrats en l'àmbit social, com el llibre *The other* (2007), una visió del Raval barceloní.

L'exposició

Podem dividir l'espai expositiu en tres àmbits que reuneixen algunes de les sèries més destacades de l'autora.

A la **Sala Xemeneia** trobem obres dedicades a Cuba partint de la fotografia del fons de la col·lecció Fundació Vila Casas *Habana* (1977) i obres de la sèrie *De Rerum Natura*, realitzada a partir de petits elements del Museu de Botànica de Barcelona.

A la **Galeria**, l'espai dedicat a la dona, s'hi mostren imatges de la sèrie *De l'ombra a la llum*.

Finalment, a **Pou i Cavallerisses** podem veure un conjunt de vint retrats de la sèrie *Hola! Barcelona* (1982) que reuneix personalitats del món de la cultura com Carles Santos, Carlos Pazos o Rosa Vergés entre molts d'altres.

Habana

Cuba

Cuba, per Maria Espeus, és un espai inspirador i, conseqüentment, escenari de diverses fotografies que presentem en aquest àmbit.

Segons Peret, autor del text “Tres mirades poètiques” que forma part del catàleg, “el mar del Carib en general i Cuba en particular han alimentat des de sempre, a banda dels vaivens socials i polítics, la fantasia i els somnis exòtics d’una vida distinta. Les fotografies que Maria Espeus ens mostra de les seves estades a l’illa no ens parlen d’un moment o d’una anècdota determinada. No són llocs per recordar ni per poder visitar. No són reals, tot i que existeixen. Cadascuna és l’inici d’una història no escrita que busca la nostra complicitat per desenvolupar-se. La Maria no és una caçadora d’instantos. Ella els crea. Imagina un escenari. Busca el lloc idoni. Pensa quin tipus de llum li convé i tria l’hora apropiada. Observa els protagonistes i els explica què espera d’ells. La posada en escena no deixa res a l’atzar; tot i això, aquest atzar, sigui en forma de núvol, d’onada oportuna o d’una avioneta llunyana, li dona un cop de mà algunes vegades. I la Maria, no cal dir-ho, es fa seu l’inesperat, sense que es noti, com un element més de la seva escenografia ideal. La seva mirada fa la resta”.

Pel que fa a les fotografies de nus que completen l’àmbit expositiu, Peret ho defineix de la següent manera: “Tot és nuesa. El poeta viu a l’espai nu del full en blanc que ha de fondre amb l’escriptura. Les paraules són per a Walter Benjamin l’habitable dels somnis. La Maria omple aquest espai amb el cos nu que ens mostra, després d’haver-lo llegit amb la seva mirada, amb aquestes imatges, com escultures, tallades amb el cisell suau de la seva mirada. Aquestes formen part d’una sèrie feta per il·lustrar uns textos poètics de Jordi Carrió en el llibre *Fin’amor* publicat per Curbet Edicions (2013). El mateix cisell que li permet transmutar una petita col en un ésser impressionant del món vegetal”.

De Rerum Natura

Per tal de portar a terme aquest projecte, Maria Espeus treballa a partir de les col·leccions que conté el **Gabinet Salvador de l’Institut Botànic de Barcelona**. Després d’un llarg procés d’estudi, ens mostra una natura de la qual emana una poesia per se. Les seves imatges posseeixen una aura màgica que atrapa, que clou l’espectador en una atmosfera etèria i imperceptible.

Segons Peret, “la mirada de Maria Espeus, profunda i assossegada, escruta el món lliure de prejudicis, mostra els detalls, els racons amagats. El vigor del clarobscur en blanc i negre potencia l’observació detallada d’unes imatges fascinants per la seva potència visual i la seva evocadora presència, que ens permeten fer volar la nostra fantasia i veure més enllà de la cosa per si mateixa”.

Candela
Kodak plus-x 9x120
50 x 60 cm
1987

Col china
Kodak plus-x 9x120
95 x 120 cm
2006

Malacologia - coquilla
De la sèrie *De Rerum natura*
Fotografia
50x50 cm
2016

De l'ombra a la llum

La sèrie de fotografies *De la l'ombra a la llum* va ser una proposta de la Fundació Setba i Photogenic Festival per fer públic el maltractament sofert per moltes dones.

Davant la proposta, Maria Espeus de seguida va dir que sí. Es tractava de realitzar una sèrie de retrats individuals d'un grup de dones que havien patit maltractaments per part de les seves parelles. Per tal de portar a terme el projecte, Maria Espeus va tenir accés directe amb les protagonistes de les seves fotografies, d'accedir a la seves vivències i patiments. Tot i l'afectació evident, Maria Espeus va abordar els retrats amb l'objectiu de tornar la dignitat perduda a totes les persones que van accedir a ser fotografiades, algunes mostrant el rostre sense complexos, d'altres, d'esquena.

Rosa Regàs, al text que forma part del catàleg, escriu: "Miro en la profunditat dels teus ulls, dona torturada i maltractada, i provo de veure-hi el que amaga el món de patiment que arrossegues. Aquest món l'hi veig, però no hi distingeixo encara les teves ferides. Sé que hi són, guardades en el silenci a què et va obligar la teva condició de dona, de mare potser, o de filla, també és possible. Vull descobrir en la teva mirada i en el gest del teu rostre, fins i tot en la inclinació del teu coll, com vas poder suportar sola tant de dolor i tanta humiliació que van enterbolir i van acabar esborrant el que de bo i bonic et prometia la vida. ¿O no vas pensar mai que en la vida hi havia sentiments i situacions que t'aportarien pau, encara que només fos la tímida i humil pau d'una certa plenitud?".

Hola! Barcelona

El projecte *Hola! Barcelona*, portat a terme l'any 1982, recull un sèrie de 175 retrats de personalitats del món de la cultura: artistes, actors, músics, escriptors, fotògrafs, dissenyadors o directors de cinema que compartien, a més de generació, la il·lusió per renovar el panorama artístic de la Barcelona del moment. Maria Espeus va retratar aquella gent propera que li resultava interessant, a tots aquells que havien de canviar el panorama barceloní des de la joventut, la innocència i les ganes de menjar-se el món. Molts d'ells han aconseguit transcendir i aportar la seva visió al panorama del moment; alguns ja no hi són i, d'altres, no sabem què se n'ha fet.

En aquesta exposició presentem una selecció d'una vintena d'aquests 175 retrats on trobarem actors com Adolfo Fernández, artistes com Àngel Jové o Carlos Pazos, fotògrafs com Jordi Esteva o Manel Enclusa, o il·lustradors com Daniel Melgarejo o Peret.

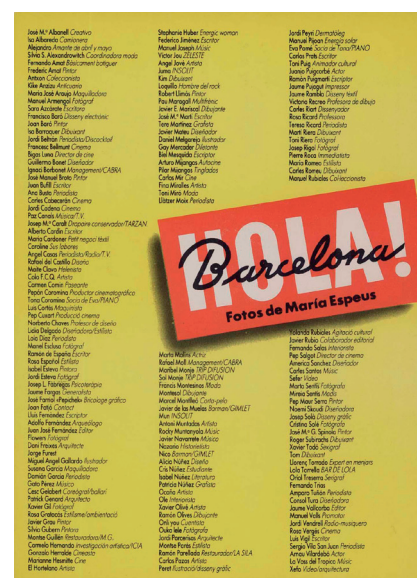

Sèrie *De l'ombra a la llum*

Fotografia digital

70x50 cm

2017

Hola! Barcelona

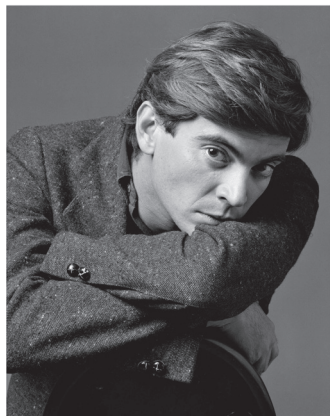
Segons Ramón de España, autor del text “Els amics de la Maria” que forma part del catàleg, “ens vam fer grans mentre Barcelona es convertia en una cosa que no era ben bé el que teníem planejat. La *flipamenta* del 92, amb els seus jocs olímpics i el seu Maragall fent saltirons, ja ens va agafar desperts, però calia acceptar que la ciutat seguiria un camí marcat pel nacionalisme, el turisme i el sector serveis, de manera que el seu progrés es concentraria en el mateix que el de pràcticament totes: la xarxa i el seu cabal de novetats no sempre controlables. El romanticisme (o la tonteria) que ens caracteritzava insistia a recordar-nos que ens havíem fet vells. Poca cosa en queda, de la ciutat d'*Hola! Barcelona*. És possible que els més joves ens considerin una colla de sobrats presumptuosos. Un punt d'això teníem —com qualsevol grup juvenil—, però no era l'essencial. Si res ens unia, més enllà de ser els amics de la Maria, era el desig de deixar enrere la ronya franquista, però no per substituir-la per la ronya convergent, sinó per viure en una ciutat que no ens fes vergonya i on l'art, la literatura, la música, la moda, el disseny i moltes altres coses fluïssin amb naturalitat fins que Barcelona fos una capital europea digna d'aquesta condició”.

*Carlos Pazos. Artista.
De la sèrie Hola Barcelona
Fotografia Kodak plus-x 120
40 x 50 cm
1982*

*Isabel Núñez. Escriptora i traductora.
De la sèrie Hola Barcelona
Fotografia Kodak plus-x 120
40 x 50 cm
1982*

*Jordi Esteva. Fotògraf.
De la sèrie Hola Barcelona
Fotografia Kodak plus-x 120
40 x 50 cm
1982*

*Ouka Lele. Fotògrafa.
De la sèrie Hola Barcelona
Fotografia Kodak plus-x 120
40 x 50 cm
1982*

Biografia Maria Espeus (versió cast)

(Boras, Suècia)

1968: Inicia su actividad profesional en Borås (Suecia).

1971/76: Reside y trabaja en Paris como freelance.

1977/92: Fija su residencia en Barcelona. Colabora con Agencias de publicidad y con instituciones públicas: Generalitat de Catalunya, Ajuntament de Barcelona, PSOE, PSC, Expo 92, Canal+, BTV, ONCE. Editoriales: Planeta, Ediciones Zeta. Revistas y prensa nacional e internacional: El País, La Vanguardia, Vogue, Uomo Vogue, Time, The New York Times, The Sunday Times.

Autora de los retratos oficiales de los colaboradores de las ceremonias de los JJ.OO 92 de Barcelona.

1992: Directora de fotografía del documental “Les variacions Gould” de Manuel Hueriga.

1996: Premio al mejor spot de medicina por “Aspirina Bayer”.

2002: León de plata en Cannes por el film “Orígenes: año internacional Gaudí”.

2007: Realizadora del inserto “Retrato” en el film “Septiembre” de Carles Bosch. Premio Qwerty 2007 de BarcelonaTV por el libro sobre el Raval de Barcelona “El otro/The other” editado por Novaera publicacions (Barcelona 2007).

2013: “Fin’amor” En colaboración con Jordi Carrió i Figuerola 2017: Premi Nacional de Cultura CoNCA.

Ha expuesto su obra en:

El Instituto de Estudios Norteamericanos (Barcelona 1982)

Sala Vinçon (Barcelona 1991)

Expo 92 (Sevilla 1992)

Centre Cultural La Caixa (Barcelona 1994)

Fundació Guifré (Barcelona 2003)

Casa Decor (Barcelona 2005/7/10/11/12)

Galeria María José Castellví (Barcelona 2007/9)

Foyer del Gran Teatre del Liceu (Barcelona 2008)

Centre Cultural Blanquerna (Madrid 2009)

Palau Robert (Barcelona 2009)

Abecitas Konstmuseum (Borås 2012)

Fundació Setba (Barcelona 2015)

DHUB (Museu del disseny de Barcelona 2015)

La Capella (Barcelona 2017)

Maria Espeus. Foto de Estela de Castro García

Fundació Setba (Barcelona 2017)
Metro TMB (Barcelona 2018)
Foyer del Gran Teatre del Liceu (Barcelona 2018)
Espai Plana de L'om (Manresa 2018)
La Virreina (Barcelona 2018)
Fundació Setba (Barcelona 2018)
Monasterio de San Cugat (San Cugat 2019)

La empresa Núñez i Navarro ha editado los libros con las imágenes realizadas por Maria, y expuestas con carácter permanente en los hoteles: 1898, con fotografías de las islas Filipinas; U232, con imágenes de Barcelona; Hotel Granvia, con fotografías sobre la moda femenina, y un recopilatorio de los edificios singulares de la ciudad, propiedad del grupo inmobiliario. Los hoteles GTower (Kuala Lumpur, Malasia) y el Grand Hotel (Boras, Suecia) exponen la obra de Maria también con carácter permanente.

Algunos de los personajes públicos retratados por Maria son: Mikis Theodorakis, Carles Santos, Georges Moustaki, Montserrat Caballé, Plácido Domingo, Josep Carreras, Michael Nyman, Angelo Baladamenti, Ryuichi Sakamoto, Sir Andrew Lloyd Webber, Sarah Brightman, Dennis Hopper, Jeanne Moreau, Pedro Almodóvar, Antoni Tapies, Frederic Amat, Bigas Luna, Jaume Plensa, John Cale, Pascual Maragall, Miguel Bosé o Lola Flores.

Obres en exposició - *De Rerum natura*

De Rerum natura
Fotografia
110 x 110 cm
2016

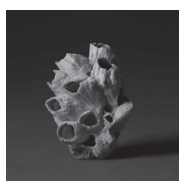
Bryozoa - esquelet
De la sèrie De Rerum natura
Fotografia
50 x 50 cm
2016

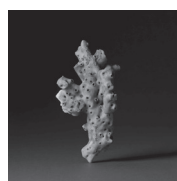
Bryozoa - esquelet.
De la sèrie De Rerum natura
Fotografia
50 x 50 cm
2016

Malacologia- conquilla.
De la sèrie De Rerum natura
Fotografia
50x50 cm
2016

Arthropoda-exosquelet.
De la sèrie De Rerum natura
Fotografia
50x50 cm
2016

Cnidaria - esquelet.
De la sèrie De Rerum natura
Fotografia
50x50 cm
2016

Malacologia - coquilla
De la sèrie De Rerum natura
Fotografia
50x50 cm
2016

Malacologia - conquilla
De la sèrie De Rerum natura
Fotografia
50x50 cm
2016

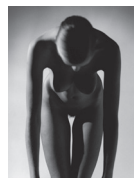

Malacologia - coquilla
De la sèrie De Rerum natura
Fotografia
50x50 cm
2016

Obres en exposició - Cuba

Nu (1)
Kodak plus-x 9x120
60 x 80 cm
2006

Nu (2)
Kodak plus-x 9x120
60 x 80 cm
1997

Candela
Kodak plus-x 9x120
50 x 60 cm
1987

Cayo Largo (1)
Kodak plus-x 9x120
95 x 120 cm
1987

Cayo Largo (2)
Kodak plus-x 9x120
95 x 120 cm
1987

Habana
Fotografia

Col china
Kodak plus-x 9x120
95 x 120 cm
2006

Obres en exposició - *De l'ombra a la llum*

Sèrie De l'ombra a la llum
Fotografia digital
70x50 cm
2017

Sèrie De l'ombra a la llum
Fotografia digital
70x50 cm
2017

Sèrie De l'ombra a la llum
Fotografia digital
174x118,5 cm
2017

Sèrie De l'ombra a la llum
Fotografia digital
70x50 cm
2017

Sèrie De l'ombra a la llum
Fotografia digital
70x50 cm
2017

Sèrie De l'ombra a la llum
Fotografia digital
70x50 cm
2017

Sèrie De l'ombra a la llum
Fotografia digital
70x50 cm
2017

Sèrie De l'ombra a la llum
Fotografia digital
70x50 cm
2017

Sèrie De l'ombra a la llum
Fotografia digital
70x50 cm
2017

Sèrie De l'ombra a la llum
Fotografia digital
70x50 cm
2017

Sèrie De l'ombra a la llum
Fotografia digital
70x50 cm
2017

Sèrie De l'ombra a la llum
Fotografia digital
70x50 cm
2017

Sèrie De l'ombra a la llum
Fotografia digital
70x50 cm
2017

Sèrie De l'ombra a la llum
Fotografia digital
70x50 cm
2017

Sèrie De l'ombra a la llum
Fotografia digital
70x50 cm
2017

Sèrie De l'ombra a la llum
Fotografia digital
70x50 cm
2017

Obres en exposició - Hola! Barcelona

*Adolfo Fernández. Actor.
De la sèrie Hola Barcelona
Fotografia Kodak plus-x 120
40 x 50 cm
1982*

*Àngel Jové. Artista.
De la sèrie Hola Barcelona
Fotografia Kodak plus-x 120
40 x 50 cm
1982*

*Alberto Cardin. Escriptor.
De la sèrie Hola Barcelona
Fotografia Kodak plus-x 120
40 x 50 cm
1982*

*Carles Santos. Músic.
De la sèrie Hola Barcelona
Fotografia Kodak plus-x 120
40 x 50 cm
1982*

*Carlos Pazos. Artista.
De la sèrie Hola Barcelona
Fotografia Kodak plus-x 120
40 x 50 cm
1982*

*Daniel Melgarejo. Il·lustrador.
De la sèrie Hola Barcelona
Fotografia Kodak plus-x 120
40 x 50 cm
1982*

*Flowers. Fotògraf.
De la sèrie Hola Barcelona
Fotografia Kodak plus-x 120
40 x 50 cm
1982*

*Isabel Núñez. Escriptora i traductora.
De la sèrie Hola Barcelona
Fotografia Kodak plus-x 120
40 x 50 cm
1982*

*Jordi Esteva. Fotògraf.
De la sèrie Hola Barcelona
Fotografia Kodak plus-x 120
40 x 50 cm
1982*

*Ouka Lele. Fotògrafa.
De la sèrie Hola Barcelona
Fotografia Kodak plus-x 120
40 x 50 cm
1982*

*Lydia Delgado. Disenyadora i estilista.
De la sèrie Hola Barcelona
Fotografia Kodak plus-x 120
40 x 50 cm
1982*

*Manel Esclusa. Fotògraf.
De la sèrie Hola Barcelona
Fotografia Kodak plus-x 120
40 x 50 cm
1982*

*Manel Esclusa. Fotògraf.
De la sèrie Hola Barcelona
Fotografia Kodak plus-x 120
40 x 50 cm
1982*

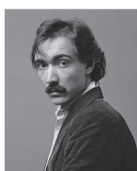
*Pati Núñez. Grafista.
De la sèrie Hola Barcelona
Fotografia Kodak plus-x 120
40 x 50 cm
1982*

*Peret. Il·lustrador i dissenyador
gràfic.
De la sèrie Hola Barcelona
Fotografia Kodak plus-x 120
40 x 50 cm
1982*

*Pepon Coromina. Productor cinema-
togràfic.
Fotografia Kodak plus-x 120
40 x 50 cm
1982*

*Josep Rigol. Fotógraf.
De la sèrie Hola Barcelona
Fotografia Kodak plus-x 120
40 x 50 cm
1982*

*Rosa Vergés. Directora de cinema.
De la sèrie Hola Barcelona
Fotografia Kodak plus-x 120
40 x 50 cm
1982*

*Tona Coromina. Socia de Eva/PIA-
NO.
De la sèrie Hola Barcelona
Fotografia Kodak plus-x 120
40 x 50 cm
1982*

*Toni Miró. Dissenyador de moda.
De la sèrie Hola Barcelona
Fotografia Kodak plus-x 120
40 x 50 cm
1982*

Diàlegs amb la col·lecció

Màrius Brossa

— *Mar i Mar*

La nova edició del cicle “Diàlegs amb la col·lecció” recull un exercici de recerca d’afinitats entre l’obra fotogràfica de **Màrius Brossa** (Barcelona, 1950) i l’artista del fons de la col·lecció Fundació Vila Casas, **Margarita Andreu** (Cercs, 1953-Barcelona, 2013).

Mitjançant aquests diàlegs es pretén oferir una nova mirada al nostre fons establint nous punts de contacte entre diversos autors. En aquesta ocasió, els artistes que presentem van compartir estudi i afinitats l’any 1982 al carrer dels **Banys Nous** i, si analitzem retrospectivament l’obra de cadascun d’ells, podem veure com la mirada fotogràfica de Brossa va influir en el llenguatge pictòric d’Andreu i viceversa. Sense ser-ne conscients del tot, ambdós artistes van compartir molt més que estudi durant aquell temps i van iniciar una recerca creativa compartida que us convidem a descobrir a *Mar i Mar*.

Màrius Brossa

Arxiu Màrius Brossa

Margarita Andreu

Text de Màrius Brossa sobre Margarita Andreu

La sensibilitat de Margarita era un regal especial per a qui pogués dialogar amb ella. O, més ben dit, a qui participés del seu món interior, que era ric en bellesa i harmonia, la visió que la Vida tenia per a ella.

Un matí, ensenyant-me el quadre que estava acabant, em va demanar què em semblava. Més enllà del fluid gest pictòric, hi vaig veure, en ell, una ferida, oberta encara, tancant-se. Tot i que la meva feina és en l'àmbit de la creativitat, m'interessen més les persones, les relacions que estableixen i els nous mons que generen amb aquests contactes, així que vaig comentar-li aquesta sensació de dolor o ferida que em provocava.

Des d'aquell matí es va generar un nou diàleg, sobri, creatiu i amb confiança. Bescanviàvem les trobades en les feines de recerca de cadascun -pintura i fotografia- i sense cap pretensió, com un regal de la Vida, cadascú va incorporar en la seva feina la visió creativa de l'altre i les eines pròpies que utilitzava en el treball.

Aquesta col·lecció de fotografies de l'any 1982 que presento són fruit del temps en que vàrem compartir estudi, creativitat, investigació i confiança. En elles podem veure com les imatges fotogràfiques varen ser influenciades per una visió pictòrica, que a la vegada em va incorporar una sensibilitat visual que era capaç de trobar bellesa i colors entre parets de ciment, murs, terres o persianes metàl·liques d'una ciutat que era, en aquells moments, francament gris.

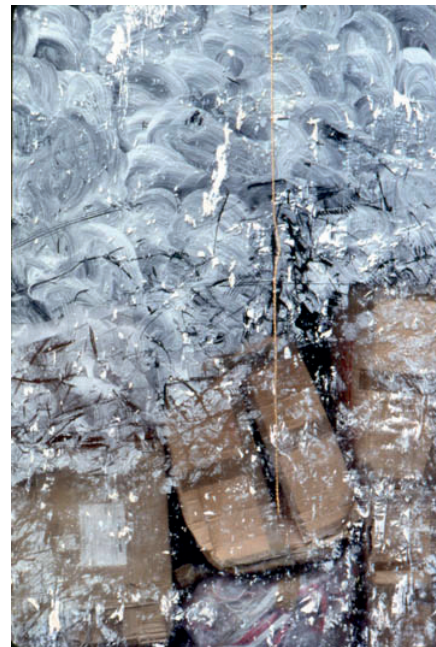
La recerca quotidiana de l'espai, els camins urbans, l'arquitectura, de fet les tres dimensions amb què percebem la realitat i, el fotògraf que era, es va trencar, pel "gest pictòric", en una visió de dos plans i el que aquests suggereixen sense materialitzar-se.

Aquesta nova visió i recerca de l'espai extern ens va oferir bones anàlisis a tots dos sobre la visió real de l'espai, la dels continguts més amplis de la realitat, la de veure també, amb percepcions no oculars i l'aprenentatge, que més enllà del visible i sentit existia una intuïció i el significat del que aquesta sovint percebia. D'aquí van anar sortint temes desenvolupats com el "pur color" i les gammes, els "safaris urbans", "les guies-diàlegs de gestos pictòrics" en els carrers, la presència de "segons carrers", les "transparències", els "espais intermitjos", els "apunts de viatge"...

Així es vàren anar construint diàlegs entre paraules i imatges -sobre el valor de l'art en la societat, del valor de l'art per les persones com a vehicle d'apertura, no sols per al creador si no també o sobretot- per a l'espectador.

Màrius Brossa

Màrius Brossa

Quina funció hauria de tenir doncs un museu?

Sols tindria -dèiem- essència i finalitat si era capaç de configurar un “viatge” en l’espectador, fora de les classificacions històriques o mercantils i el portés des dels espais suggerits, o buits, a trobar i cercar el seu propi camí de recerca interior, el seu viatge iniciàtic.

Veient amb els anys i els recorreguts plàstics individuals que vàrem anar fent cadascú, sento profundament que aquell moment, aquella trobada, ens va regalar llavors de creativitat, compartida en aquell moment, i que cadascú va anar desenvolupant en la seva feina i els anys. A la memòria em venen idees de tipus platònic o teosòfic que ens expliquen on trobar a cercar una visió veritable. Potser una bona “connexió” permet a les persones trobar el camí?

Però baixant a l’aquí terrenal recordo temes i/o idees que vàrem treballar, i en aquesta mostra podeu veure’n alguns, com els recorreguts urbans, el color de la ciutat, l’espai darrere allò quotidià, records de viatges, segons carrers, geometries i/o direccions, suports eteris...

Margarita va incorporar la fotografia com a eina en la seva investigació i creativitat i jo vaig començar a pintar. Va ser un bon regal que ens va fer la Vida o la sinceritat i col·laboració d’un moment que es va construir des de l’expressió d’una ferida en un quadre.

Agraeixo a la Fundació Vila Casas i especialment a Glòria Bosch aquesta exposició que m’ha tornat a aquell temps i a aquelles obres per permetre’m veure-ho des de l’avui i el que som en l’ara i així entendre la gran importància que tenen algunes convivències en la vida personal i que van molt més enllà del temps en què es donen.

Màrius Brossa

Entrevista a Joan Barjau, Lluís Mestres, Juma

Francisco i Glòria Bosch

FUNDACIÓ
VILA CASAS

PALAU
SOLTERRA
TORROELLA

Durant l'any 1982, hi havia mes persones més que compartien l'estudi del carrer Banys Nous, com en **Joan Barjau**, en **Lluís Mestres** o en **Juma Francisco**. En ocasió d'aquesta exposició se'ls ha fet una entrevista demanant la visió dels seus records d'aquells moments, així com a la Glòria Bosch, amiga de la Margarita i responsable d'aquest diàleg *Mar i Mar*:

Quin ambient recordes al estudi que compartíeu?

JB: Un ambient de creació i investigació personal, separada i diferenciada en cada un dels espais interiors del estudi. Cadascú de nosaltres seguia una tendència creativa pròpia, sense buscar més col·laboració externa que l'ocasional opinió dels altres.

JF: Recordo un estudi construït a base d'espais personals, molt diferenciats en un primer moment, on en ocasions vam muntar exposicions col·lectives com la de Vinçon.

LLM: Es tractava d'un taller d'artistes, sense contacte professional però si creatiu. Si bé els tres grans espais de l'estudi estaven designats, hi havia les zones més variables, zones de pas, que les feien servir els artistes convidats, els artistes qui no feien servir aquest estudi com a taller exclusiu.

GB: L'espai de la Margarita era una finestra oberta al seu propi procés creatiu, molt informal, un espai d'un ordre orgànic.

Quina relació recordes tenir amb la Margarita?

JB: La Margarita demostrava tenir una extrema gelosia de la seva pròpia intimitat, centrant-se en el seu món i el seu propi espai personal, sense buscar mai relacions professionals o artístiques, però demostrant ja en aquell moment la seva hipersensibilitat a través de les seves obres.

JF: Es tractava d'una persona molt sensible i espantadissa, amb qui no era fàcil establir relació, i s'hi feia més fàcil connectar a través de les seves obres que no pas amb ella mateixa.

LLM: Ella era sens dubte l'artista més pura d'aquell taller, però també era una artista amb qui costava sintonitzar-hi. Una artista molt conceptual, que es movia entre les idees i la plàstica, amb un estil de subtileza extrema. Tenia un discurs difícil, i a primera vista resultava poc comunicatiu. Era una persona molt convençuda de la seva obra, que en ocasions imposava la seva obra més que convidar a opinar-la.

Com era la Barcelona del 82?

JF: Era un moment de certa tristesa a Barcelona, estesa per una marcada falta de moviment a nivell creatiu, poc excitant.

LLM: Va ser l'època del Barceló, del Grau, del Broto. Una època de creixement artístic a Barcelona, on artistes s'establien com a referents.

GB: Va ser el moment en que es vivia el trencament en les vies artístiques, on la pintura es podia unir amb la música o la dansa. Potser més important, també va ser el moment de la primera reivindicació de la fotografia com a branca artística amb majúscules, el que sens dubte afectaria a la Margarita.

L'artista del fons

Pilar Aymerich i Manel Armengol

— *Dues mirades a una mateixa escena*

FUNDACIÓ
VILA CASAS

PALAU
SOLTERRA
TORROELLA

Pilar Aymerich (Barcelona, 1943) i Manel Armengol (Barcelona, 1949) són els nous protagonistes del cicle expositiu "L'artista del fons".

Aymerich es va formar entre Barcelona, Londres i París. Especialitzada en el fotoreportatge i el retrat, va començar la carrera en diverses publicacions –*Triunfo*, *Destino*, *Cambio 16*, *El País* i *Fotogramas*, entre d'altres– i també va col·laborar en llibres a dones catalanes, com ara Mercè Rodoreda o Montserrat Roig. Els seus primers treballs van sorgir paral·lelament a la transició i els esdeveniments que dibuixarien el camí cap a la democràcia, dels quals captà el moment més àlgid.

Armengol, per la seva banda, s'inicia en el món de la fotografia i del fotoperiodisme durant els anys setanta. L'any 1977 se li concedeix el premi a la millor Fotografia de Premsa per les imatges sobre les manifestacions de Barcelona de 1976, que foren publicades a tot el món, per mostrar un dels moments més representatius de la transició política a Espanya.

Els dos creadors capturen fotogràficament una escena semblant durant la manifestació per la despenalització de l'adulteri l'any 1976, immortalitzant el lema "Jo també sóc adúltera".

Pilar Aymerich

Manel Armengol

Aymerich-Armengol. Per fer fotografies s'hi ha de ser

Text de Pau Minguet

Més d'una vegada s'ha escrit la idea que qui va matar al presoner vietnamita no va ser el tret de l'arma del soldat, sinó el gest mecànic d'activar el gatell de la càmera fotogràfica. Eddie Adams, l'any 1968, va immortalitzar el precís moment en què la mort arribava a un jove del sud-est asiàtic, tot atorgant a la fotografia el poder d'ensenyar una realitat desconeixuda, de fer visible un acte que, si no hagués estat immortalitzat, en certa manera no hagués arribat a passar.

És evident que dins del relat més canònic de la història de l'Art, la fotografia va suposar un canvi de paradigma, un sotrac dins el panorama artístic de tot el món. Els daguerreotips, les sessions a l'estudi de Nadar i totes les successives millores tècniques dels aparells fotogràfics van permetre fixar la realitat d'una manera cada vegada més immediata.

La presència del fotògraf en el moment de prendre instantànies és del tot rellevant. En el moment que es fa una fotografia no només s'emmarquen una sèrie d'imatges, sinó que s'exclouen totes les altres que queden fora de camp, més enllà de l'objectiu. Aquest condicionament, subjecte a la mirada de la persona que prem l'activador d'una càmera, ens permet reivindicar la figura de qui fa fotografies com a algú allunyant del simple cronista, en aquets cas visual. La mirada del fotògraf és una interpretació de la realitat. Una realitat que, filtrada amb un aparell mecànic, se'ns ofereix als espectadors i a les espectadores, al públic.

És per això que, quan el novembre de l'any 1976, Pilar Aymerich i Manel Armengol van ser a Barcelona, a la manifestació que reclamava la llibertat de totes les dones condemnades per adulteri, així com l'eliminació sistemàtica al codi penal d'aquesta suposat delictes, ens van oferir la seva realitat, a través de la fotografia.

El detonant d'aquesta manifestació, per bé que feia temps que els moviments feministes de la ciutat havien pres força i les reivindicacions se succeïen, va ser la condemna per adulteri de María Ángeles Muñoz, denunciada pel seu exmarit. I, encara més, la imposició de la fiscalia que entregués la seva filla de 6 anys als avis paterns de la criatura. Aquests fets van generar més indignació entre els diferents col·lectius que lluitaven per denunciar les injustícies d'un sistema fet, emparat i aprofitat per homes.

Aymerich i Armengol, amb dues maneres diferents d'entendre la fotografia, van immortalitzar aquella protesta. Des del primer pla, com si es tractés d'un retrat de la mare i el fill, fins a una visió més allunyada, amb uns elements que separen el fotògraf de les manifestants com si fossin uns barrots metafòrics. Aquelles imatges possiblement van contribuir, encara que sigui d'una manera molt minsa, a què el març de l'any 1978 se suprimís la condemna per adulteri.

Per a més informació podeu contactar amb el departament de premsa i comunicació

Mercè Vila Rigat: mvila@fundaciovilacasas.com
+(34) 93 481 79 85

Descàrrega d'imatges via web: www.fundaciovilacasas.com/ca/documents-premsa
Usuari: premsa
Contrasenya: apremsa2019

FUNDACIÓ VILA CASAS

www.fundaciovilacasas.com

ESPAIS
VoLART
BARCELONA

Espais Volart

Ausiàs Marc, 20-22
08010 Barcelona
+34 93 481 79 85
volart@fundaciovilacasas.com

CAN
FRAMIS
BARCELONA

Museu Can Framis

Roc Boronat, 116-126
08018 Barcelona
+34 93 320 87 36
canframis@fundaciovilacasas.com

CAN
MARIO
PALAFRUGELL

Museu Can Mario

Plaça Can Mario, 7
17200 Palafrugell (Girona)
+34 972 306 246
canmario@fundaciovilacasas.com

PALAU
SOLTERRA
TORROELLA

Museu Palau Solterra

Església, 10
17257 Torroella de Montgrí (Girona)
+34 972 761 976
palausolterra@fundaciovilacasas.com